

BOSHLANG'ICH SINIF TABIIY FANLAR DARSLARIDA AXBOROT KOMMUNIKATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti Tabiiy fanlar kafedrası o'qituvchisi

Alimardonova Mo'tabar Xolmo'minovna

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti Pedagogika fakulteti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabasi

Ro'ziqulova Sevinch Havas Ro'ziqul qizi

Annotasiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinf tabiiy fanlar darslarini samarali tashkil etish, tabiiy fanlar darslarida axborot kommunikatsion texnologiyalardan o'rinli foydalanish haqida so'z boradi. Shuningdek, axborot texnologiyalarining dars sifatini oshirishdagi ahamiyati haqida fikr yuritiladi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lim, tabiiy fanlar, axborot texnologiyalari, sifatli ta'lim.

Abstract. This article discusses the effective organization of primary school science lessons, the appropriate use of information and communication technologies in science lessons. It also discusses the importance of information technologies in improving the quality of lessons.

Keywords: primary education, natural sciences, information technologies, quality education.

Аннотация. В данной статье речь идет об эффективной организации занятий по элементарным наукам, правильном использовании информационных и коммуникационных технологий на уроках естествознания. Также обсуждается значение информационных технологий в повышении качества уроков.

Ключевые слова: начальное образование, естественные науки, информационные технологии, качественное образование.

Har bir shaxsning rivojlanishi, kamolotga yetishi va hayotda o'z o'rnini topishi negizida sifatli va uzluksiz ta'lim yotadi. Darhaqiqat, ta'lim kelajak uchun barcha eshiklarni ochadi. Ayniqsa, uzluksiz ta'limda boshlang'ich ta'limning o'rni beqiyos. Chunki boshlang'ich ta'lim kelajakdagi yuksak marralarni zabt etishda tamal toshi vazifasini o'taydi desam adashmagan bo'laman.

Boshlang'ich sinf o'quvchilariga asosan savod o'rgatish va ularni murakkab bilimlarni egallashga tayyorlash bosqichma-bosqich o'rgatiladi. Boshlang'ich sinfda olingan bilimlarning qanchalik aniq va esda qolarli bo'lishi kelajakdagi ta'lim uchun muhim ahamiyatga ega.

O'quvchilarga tabiat, borliq haqidagi bilimlarni berish, nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llashni o'rgatish maqsadida xorij tajribalaridan foydalanib, 2021-2022-

o'quv yilidan boshlab tabiiy fanlar darsligi mamlakatimiz umumta'lim maktablariga o'qitila boshlandi. Tabiiy fanlar 1-6-sinflarga bosqichma-bosqich joriy qilinib, geografiya, kimyo, biologiya kabi fanlardagi ma'lumotlarni o'zida mujjassamlashtirgan holda tabiat va insoniyatni bevosita bog'lash, tabiatni asrashga undash, ekologik global muammolarni bartaraf etish hamda chet el mamlakatlari ta'lim tizimini O'zbekistonda qo'llash maqsadida fan sifatida o'quv rejaga kiritildi.

Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitish bolalarda dunyoqarashni kengaytirish, kuzatuvchanlik va mantiqiy fikrlashni rivojlantirishga xizmat qiladi. Interaktiv doskalar, elektron darsliklar, virtual laboratoriyalar va ta'limiy dasturlar orqali mavzularni tushuntirish ancha samarali bo'ladi. Axborot texnologiyalari orqali o'quvchilar mavzularni nafaqat eshitib, balki vizual ravishda ko'rish va amaliyotda sinab ko'rish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Axborot texnologiyalarini tabiiy fanlar darslarida qo'llash usullari:

- Interaktiv darslar – Smart doskalar orqali mavzularni vizual va interaktiv shaklda tushuntirish.
- Ta'limiy ilovalar va o'yinlar – Bolalar uchun mo'ljallangan maxsus ilovalar va o'yinlar orqali darslarni qiziqarli qilish.
- Onlayn platformalar – Elektron darsliklar va videodarslar orqali mustaqil ta'lim olish.

Axborot texnologiyalaridan foydalanishning afzalliklari:

- Vizual va interaktiv ta'lim – Raqamli ilovalar va animatsiyalar orqali murakkab jarayonlarni tushuntirish osonlashadi.
- Motivatsiyani oshirish – O'quvchilar texnologiyalar yordamida darslarni o'rganishga katta qiziqish bilan yondashadilar.
- Fanga bo'lgan qiziqishni oshirish – Virtual laboratoriyalar va tajribalar yordamida o'quvchilar real hayotga yaqin tajribalar o'tkazish imkoniga ega bo'ladilar.
- Individual yondashuv – Har bir o'quvchi o'zining qobiliyatiga qarab materialni o'zlashtirishi mumkin.
- Tezkor fikr almashish va baholash – Elektron jurnal va test tizimlari orqali o'quvchilarning bilim darajasini tezkor baholash imkoniyati mavjud.

Xulosa qilib aytganda, axborot texnologiyalarining tabiiy fanlar ta'limiga tatbiq etilishi o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini oshirishga, ularning ilmga bo'lgan qiziqishini kuchaytirishga va zamonaviy ta'lim talablariga moslashishiga xizmat qiladi. Shunday ekan, boshlang'ich sinf o'qituvchilari axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish orqali ta'lim jarayonini yanada takomillashtirishlari lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Tabiiy fanlar [Matn]: 2-sinf uchun darslik / K. Suyarov [va boshq.]. – Toshkent: Respublika ta'lim markazi, 2021. – 120 b.

2. Tabiiy fanlar [Matn]: 3-sinfi uchun darslik / Z. Sangirova [va boshq.]. – Toshkent: Respublika ta'lim markazi, 2022. – 136 b.
3. AMALIY ISHLARNI TASHKIL ETISH. Scientific progress, 2 (6), 1063-1073.
4. Rakhimov Otabek Anvar o'g'li - "Tabiiy fanlar ta'limida AKT dan foydalanish" - 2021 - Fan va ta'lim nashriyoti
5. Qosimova Nilufar Shavkat qizi - "Tabiiy fanlar asoslari va axborot texnologiyalari" - 2020 - Ta'lim va rivojlanish nashriyoti
6. Murodov Azizbek Dilshod o'g'li - "IT texnologiyalar yordamida tabiiy fanlarni o'qitish" - 2022 - O'qituvchi nashriyoti
7. Atoyeva Madina Davron qizi - "Ta'lim jarayonida tabiiy fanlar va IKT integratsiyasi" - 2023 - Innovatsion g'oyalar nashriyoti
8. Karimova Ummidjon Shukhrat qizi - "Tabiiy fanlar darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanish" - 2019 - O'zbekiston ta'lim nashriyoti